

11.5 Oceňování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Význam a důležitost oceňování majetku v účetnictví spočívá zejména v jeho mnohostranném vlivu na výsledné informace, které účetnictví podává svým uživatelům. Aby bylo možné správně vyjádřit výši hodnoty majetku, je nezbytné správně zvolit oceňovací základnu. Dle **české účetní legislativy** (Zákon o účetnictví – § 24 - § 27, § 48; vyhláška č. 500/2002 Sb. - § 60, § 61a, ČÚS 013, 014) je dlouhodobý majetek oceňován na bázi historických cen.

Tento oddíl se zabývá oceněním dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Oceňování dlouhodobého finančního majetku je podrobně vysvětleno v oddíle 11.8 Dlouhodobý finanční majetek.

Z časového hlediska je nezbytné oceňovat vybraná aktiva takovým způsobem, v jaké fázi evidence se nacházejí.

1) Ocenění **k okamžiku pořízení** dlouhodobého majetku:

- **Pořizovací cenou** (Účetní jednotka oceňuje dlouhodobý majetek pořizovací cenou při pořízení majetku za úplatu. **Cena je složena z ceny pořízení plus vedlejších pořizovacích nákladů** jako např. dopravné, pojištění, clo, provize apod. Do této ceny však **není možné zahrnout** kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení, daně spojené s pořízením dlouhodobého majetku, výdaje na jeho opravy a údržbu a v neposlední řadě také náklady nájemce na uvedení najatého majetku do předchozího stavu.).
- **Vlastními náklady** (Účetní jednotka oceňuje vlastními náklady dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, který vytváří vlastní činností. Do nákladů jsou zahrnuty veškeré přímé a nepřímé náklady, které jsou spojeny s vytvořením daného aktiva).
- **Reprodukční pořizovací cenou** (Účetní jednotka oceňuje dlouhodobý majetek reprodukční pořizovací cenou v případě majetku, který je nabyt bezúplatně (např. darem, inventarizačním přebytkem) nebo dále také v případě majetku, který byl vytvořen vlastní činností, u něhož nebylo možné zjistit vlastní náklady.).

2) Ocenění **ke konci rozvahového dne**:

- V případě, že účetní jednotka zjistí skryté (latentní) úbytky hodnoty jednotlivých složek dlouhodobého majetku na základě provedené inventarizace užitné hodnoty v účetnictví, vytvoří **opravné položky**.
- Pokud nastala situace, že veškeré dodávky DHM a DNM nebyly vyfakturovány, oceňují se podle uzavřené smlouvy či na základě **odhadu**.